

[Alfred Hansen.]

nelser skal vi bruge til at lave noget godt, noget, som er attraktivt for udlandet at købe. Det skal være mit udgangspunkt ved drøftelsen af denne reform, som det jo i virkeligheden er med hensyn til erhvervsuddannelse.

Vi må hele tiden have for øje – og det er retsforbundets krav for en eventuel tilslutning til dette lovforslag – at vi ikke svækker uddannelsens effektivitet i forhold til den tidligere mesterlære.

Vi erkender, at det i vort samfund ikke længere er nok – hvis det nogen sinde har været tilstrækkeligt – at være teoretiker. Det er heller ikke nok kun at være praktiker. Vi vil stærkt opfordre til en koordinering, et samarbejde mellem den teoretiske uddannelse og den praktiske uddannelse, som vi med tilfredshed ser at der er en tendens til.

Vi synes endvidere, det er positivt, at DA og LO er kommet med et fælles oplæg. Det borger for, at der fra begge arbejdsmarkedsparters sider er tilslutning til intentionerne i loven.

Men vi er på den anden side noget betænkelige ved, at man også vil tvinge de arbejdsgivere, som ikke ønsker at være medlem af en brancheorganisation. Her tænker jeg på aflønningen, som er foreslået til 16 øre pr. arbejds-time, og som skal indgå i et fond. Vi er i retsforbundet ikke særlig begejstrede for fondsdannelser. Vi har uhyggelige erfaringer med hensyn til bl. a. ATP-fonden og fra erhvervenes mange administrative problemer. Vi synes, det er en diskriminering, at man via et lovdekret tvinger visse arbejdsgivere til at indordne sig under en sådan bestemmelse.

Vi så gerne, at der blev skabt mulighed for en samarbejdsaftale mellem de medlemmer af DA og de medlemmer af LO, som synes, at denne EFG-lov er en god lov. Man bør ikke tvinge folk, som ikke ønsker at gå ind i et sådant samarbejde.

Jeg har et spørgsmål til ministeren, som tager sit udgangspunkt i, at der i stigende grad savnes praktikpladser til at tilfredsstille elevernes ønske i basisåret. Det er i øvrigt et krav, og jeg ønsker, at dette krav fortsat skal eksistere. Hvilke overvejelser har ministeren gjort sig med hensyn til at fremskaffe praktikpladser? Forhåbentlig vil der ikke blive tale om at tvinge arbejdsgiverne til at tage praktiklærlinge. I så tilfælde må retsforbundet på forhånd tage klar afstand derfra.

Jeg synes også, det er vigtigt, at ministeren

og undervisningsudvalget, som nu skal til at arbejde med dette lovforslag, klart ser, at der er en stigende tendens til, at elever fra basisåret ønsker at gå ind i en lærlingeuddannelse. Jeg synes ikke, at vi på forhånd helt skal kaste muligheden bort for på en eller anden måde at bevare mesterlæren.

Jeg er også noget betænkelig ved basisåret, sådan at forstå, at det kan blive en konkurrent til folkeskolens 10. klasse. Er der her tale om at fjerne 10. klasse fra den danske folkeskole?

Jeg må også i udvalget stille som betingelse for at støtte dette forslag, at det ikke vil hindre efterskoler, højskoler, ungdomsskoler og landbrugsskoler i fortsat at optage disse elever.

Med hensyn til løn i basisåret, som har været meget stærkt diskuteret, vil jeg spørge undervisningsministeren, om hun, hvis det bliver aktuelt og der er tilslutning til løn i basisåret i folketinget, også vil kræve løn til folkeskolens elever i 10. klasse, da det er samme årgang med et vist fælles uddannelsessigte med hensyn til dansk, regning og andre fag. I så tilfælde synes jeg man må råbe vagt i gevær, for så er det jo en studenterløn, som skal indføres ad bagdøren, og det er ikke retsforbundets livret.

Jeg vil til slut sige, at vi i udvalget vil gå ind i et positivt arbejde om dette forslag. Vi vil imidlertid være særdeles skeptiske, fordi vi har det klare målsigte med dette lovforslag, at de unges uddannelsesmuligheder og først og fremmest effektiviteten af uddannelsen ikke må forringes.

Steen Folke (VS):

Der skal ikke være tvivl om, at VS principielt betragter overgangen fra mesterlæren til EFG som et væsentligt fremskridt. Rent bortset fra at mesterlæren i mange tilfælde har været et system til udbytning af billig arbejdskraft, som blev stillet til mestrenes rådighed, er det åbenlyst, at mesterlæren har overlevet sig selv.

EFG vil rumme muligheder for at give lærlinge en bedre, en mere tidssvarende uddannelse. Vi er ikke blinde for, at det også er i kapitalens interesse at få en bedre og mere tidssvarende, fleksibelt uddannet arbejdskraft, men på trods af vores modvilje mod kapitalen og kapitalismen betyder det ikke, at vi ikke i princippet kan gå ind for, at man indfører EFG i stedet for mesterlæren.

En af de ting, jeg vil nævne som noget væsentligt i forbindelse med EFG, er, at erfa-